

Aandoening

Heupproblemen bij kinderen met een cerebrale parese

Kinderen met een cerebrale parese en spasticiteit hebben een grotere kans op een verstoorde botontwikkeling van de heup.

Cerebrale parese (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/cerebrale-parese-bij-kinderen>) is een hersenbeschadiging die is ontstaan voordat het kind 1 jaar werd. Spasticiteit (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/spasticiteit>) betekent een verhoogde spanning in de spieren. Kinderen met een hoge spierspanning in beide benen, hebben de grootste kans op heupafwijkingen. Bij kinderen die laat, of niet tot nauwelijks leren lopen, wordt de kans nog groter. Als de ontwikkeling van het heupgewricht verstoord is, kan het kind daar later allerlei problemen door krijgen.

Welke problemen kunnen er ontstaan?

Een instabiel heupgewricht kan verschillende problemen geven, nu en in de toekomst. Naast pijnklachten in het heup- en liesgebied, kan ook de spasticiteit in het lichaam toenemen. Het zitten, staan en lopen, maar ook het liggen kunnen niet goed meer mogelijk zijn. Vaak wordt ook de verzorging moeilijker door de verminderde beweeglijkheid van de heupen of het kruisen van de benen (scharen). Is 1 van de 2 heupen uit de kom? Dan kan dat mogelijk de oorzaak zijn van het ontstaan van een verkromming van de rug (scoliose).

Meer informatie? Kijk op www.heupafwijkingen.nl (<https://www.heupafwijkingen.nl/afwijkingen/heupdysplasie-kinderen/inleiding>)

Onderzoeken

Door de ontwikkeling van het heupgewricht regelmatig te onderzoeken, kunnen we op tijd maatregelen nemen om een goede ontwikkeling van het heupgewricht te stimuleren.

Totdat uw kind 4 jaar wordt, controleert de revalidatiearts uw kind elke 4 tot 6 maanden. Vanaf het 4e tot het 12e jaar vinden deze controles elk half jaar plaats.

Is uw kind 18 maanden of ouder? Dan laat de revalidatiearts regelmatig een röntgenfoto maken om de ontwikkeling van het heupgewricht vast te leggen. Hoe vaak de röntgenfoto moet worden herhaald is afhankelijk van hoe ernstig de motorische problemen van uw kind zijn en van de bevindingen op de röntgenfoto.

Behandelingen

Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk met de behandeling te beginnen. Het liefst nog voordat uw kind gaat lopen. Het revalidatiebehandelteam adviseert u daarbij.

De behandeling is gericht op het voorzichtig rekken van de verkorte en/of spastische spieren en gewrichtsbanden. Hierdoor vermindert de trekkracht van deze spieren op de heupkop. Zo komt de ontwrichte heupkop weer op zijn plaats in de heupkom. Daarnaast richt de behandeling zich op het plaatsen van de heupkop op de goede plek in de kom (centreren). Dit gebeurt door de benen in spreidstand te plaatsen.

Maatregelen bij heupproblemen door cerebrale parese

Kinderen met cerebrale parese hebben een grotere kans op heupproblemen.

Daarom is het belangrijk dat u al vroeg verschillende maatregelen neemt in de dagelijkse situatie. Bijvoorbeeld uw kind regelmatig op de buik laten liggen, en bij het zitten de benen in spreidstand plaatsen. In de folder 'Heupproblemen bij kinderen met een cerebrale parese' leest u hier meer over.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/maatregelen-bij-heupproblemen-door-cerebrale-parese>

Spalktherapie bij heupproblemen door cerebrale parese

Kinderen met cerebrale parese hebben een grotere kans op heupproblemen.

Soms is een heupspalk nodig, om de heupkop in de heupkom te plaatsen. De spalk zorgt ervoor dat de beentjes gespreid worden en in spreidstand blijven.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/spalktherapie-bij-heupproblemen-door-cerebrale-parese>

Behandeling met botuline toxine bij spasticiteit

Plaatselijke spasticiteit (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/spasticiteit>) kunnen we soms behandelen met een injectie met botuline toxine.

Door deze injectie worden de zenuwsignalen naar een spier geblokkeerd. Hierdoor wordt een te actieve spier zwakker of kan deze niet meer samentrekken.

Hoe kunnen we in het algemeen spasticiteit behandelen?

Er zijn 4 belangrijke behandelmethoden: zelf bewegen en oefenen, fysiotherapie, medicijnen en operatie. Deze kunnen apart worden gebruikt of in combinatie. Wat voor u geschikt is, hangt af van het patroon en de ernst van uw spasticiteit.

Zelf bewegen en oefenen

Het is belangrijk dat u meerdere keren per dag de lichaamsdelen die spastisch zijn beweegt en oefent door bijvoorbeeld: staan, lopen of het bewegen van uw hand.

Fysiotherapie

De belangrijkste behandeling is fysiotherapie. De meeste mensen moeten zelf ook regelmatig oefeningen doen, soms met hulp van een verzorger.

Medicijnen

Een andere goed werkende behandeling is met medicijnen. Deze slikt u als capsules of tabletten of u krijgt een injectie.

- Heeft u spasticiteit in een groot gebied van uw lichaam (gegeneraliseerde spasticiteit)? Dan slikt u een capsule/tablet of krijgt u medicijnen die rechtstreeks via een slangetje en een pomp toegediend worden in het ruggenmergvocht, waar ze effectiever kunnen werken. Dit noemen we intrathecale baclofen behandeling (ITB).
- Heeft plaatselijke spasticiteit (focale spasticiteit)? Dan krijgt u meestal injecties in een of meer spieren, bijvoorbeeld met botuline toxine. Dit verzwakt of verlamt spieren die te actief zijn.

Operatie

Wanneer fysiotherapie en medicijnen onvoldoende resultaat hebben, is een operatie mogelijk. Het verlengen, klieven of verplaatsen van pezen of spieren kan de stand van bijvoorbeeld uw hand of voet verbeteren.

Wat kunnen we bereiken met behandelen?

Samen met uw arts stelt u uw behandeldoelen vast. Meestal geldt dat deze de kwaliteit van uw leven moeten verbeteren en u in staat moeten stellen om zoveel te doen als u kunt. Welke doelen dit precies zijn, is voor iedereen anders en hangt af van uw mogelijkheden en uw eigen wensen. Voorbeelden van behandeldoelen zijn:

- beter evenwicht, beter kunnen zitten en zich verplaatsen;
- minder vermoeidheid;
- gemakkelijker aankleden, eten en wassen;
- minder drukzweren (doorligplekken);
- voorkomen van spier- en gewrichtsproblemen; minder contracturen met bijbehorende problemen;
- meer gemak en minder pijn, waardoor een beugel of spalk beter past;
- verbeteren van uw nachtrust;
- verbeteren van het effect van fysiotherapie.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/behandeling-met-botuline-toxine-bij-spasticiteit>

Poliklinieken en afdelingen

Revalidatiegeneeskunde (Tolbrug)

Tolbrug is het regionale expertisecentrum voor revalidatie in noordoost Brabant. U kunt zowel poliklinisch (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/poliklinische-revalidatie-voor-volwassenen>) als klinisch (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/klinische-revalidatie>) revalideren.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/tolbrug-revalidatiegeneeskunde>

Code REV-135